

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“
ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Лекция № 3

**УЧЕБНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИ ЦЕЛИ. МЕТОДИКА НА
ИЗРАБОТВАНЕ НА СУЦ**

За дистанционна самоподготовка по „Методика на обучението по практика по специалностите от професионално направление „Здравни грижи“ за студенти от специалност „Управление на здравните грижи“

Доц. Макрета Драганова, д.м.

Въпрос за дискусия

Кои са елементите на
учебния процес във ВМУ?

Учебен процес във ВУ

Цели на обучението
(Защо обучаваме)

Учебно съдържание
(На какво обучаваме)

Методика на обучението
(Как обучаваме)

Организация на обучението
(при какви условия обучаваме)

Резултати от обучението
(Какви резултати постигаме)

учебни цели

Дайте определение за
„УЧЕБНА ЦЕЛ“!

Колко вида учебни цели
познавате?

Същност на учебно-възпитателната цел

- По своята същност целта представлява своеобразна прогноза за крайния, очакван и желан резултат от теоретическото и практическото усвояване на учебното съдържание.
- **Процесът на формулиране на учебно-възпитателните цели** е изключително трудна и отговорна дейност, тъй като тя е детерминирана от изключително много условия и фактори, от една страна, а от друга страна – самите те се явяват детерминанти на качеството и ефективността на цялостния учебно-възпитателен процес във висшето медицинско училище.

Учебно-възпитателни цели

- Учебно-възпитателна цел
– професионална компетентност
 - Институтски учебни цели
 - Междинни (катедрени) учебни цели
 - Специфични учебни цели

Задача: Определете вида на изброените учебни цели.

1. Да притежава социални и комуникативни умения със зачитане достойнството на студентите.
2. Да разграничава без грешка видовете учебно-възпитателни цели по лекционен материал.
3. Да прилагат съвременни методи, форми и средства за активизиране на студентите.
4. Да функционира като продуктивен член на преподавателски състав във ВУ.
5. Да оптимизират качеството на методиката на практическото обучение, в съответствие с непрекъснатото променящата се външна и вътрешна среда на висшето училище

Отговори на задачата

1. Да притежава социални и комуникативни умения със зачитане достойнството на студентите. - ИУЦ
2. Да разграничава без грешка видовете учебно-възпитателни цели по лекционен материал. - СУЦ
3. Да прилагат съвременни методи, форми и средства за активизиране на студентите. - МУЦ
4. Да функционира като продуктивен член на преподавателски състав във ВУ. - ИУЦ
5. Да оптимизират качеството на методиката на практическото обучение, в съответствие с непрекъснато променящата се външна и вътрешна среда на висшето училище. - МУЦ

Методически изисквания (МИ) за формулиране на ИУЦ

- ИУЦ – крайната задължителна компетентност на завършващите съответните специалности студенти
- ИУЦ – задават насоката на цялостния процес на планиране и организиране на учебно-възпитателния процес в рамките на висшето училище
- ИУЦ се формулират в общ, описателен вид
- ИУЦ служат за ориентир към качествен подбор на учебното съдържание по всички учебни дисциплини
- ИУЦ оказват влияние при подбора на методите, формите и средствата на обучение

Из квалиф. характеристика на спец. „Медицински лаборант“

Медицинският лаборант притежава професионална подготовка, знания и умения за самостоятелна работа в преданалитичния, аналитичния и следаналитичния етап на лабораторните изследвания. Той извършва самостоятелно, с останалите членове на медицинския екип или под ръководството на лекар – специалист изследвания в специализирани медико – диагностични лаборатории (клинични, микробиологични, хистологични, паразитологични, имунологични и генетични), които са едни от основните звена на лечебно – диагностичните заведения, научно – изследователски институти и други лаборатории, изискващи такава квалификация.

При завършване на образованието си за осъществяване на професионалните си дейности, самостоятелно или под ръководството на лекар – специалист, медицинския лаборант трябва да притежава солидни знания, висока професионална квалификация, обща култура и високи морално – етични качества.

Целта на обучението е да се подготвят компетентни специалисти, способни да прилагат в практиката усвоените теоретични знания и практически умения, свързани с професионалната квалификация и възможност за работа в мултидисциплинарен екип.

Реализирането на поставените цели се постига като се осъществят следните **задачи**:

1. Усвояване на система от специфични знания и практически умения, необходими за качествено практикуване на професията;
2. Формиране на професионално – личностни и морални качества, съобразно етичните принципи в здравеопазването;
3. Изграждане на стремеж за непрекъснато развитие и усъвършенстване при усвояване на професионалните компетентности, съобразно европейските и световни тенденции в областта на лабораторната диагностика и здравните грижи, изискванията и стандартите за професията.

II. УСЛОВИЯ ЗА ПОСТЪПВАНЕ В СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ“

МИ при формулиране на МУЦ

- МУЦ – професионалната компетентност, която обучаваните овладяват в края на една учебна дисциплина
- МУЦ – произтичат от институционалните
- МУЦ – по-конкретни от ИУЦ

По коя дисциплина са тези МУЦ?

- Да ръководят ефективно студентската група, с която ще работят като преподаватели/асистенти.
- Да притежават отлични комуникативни умения и умения за справяне с конфликтни ситуации.
- Да познават и прилагат съвременни методи, форми и средства за активизиране на студентите.
- Да усвоят методи и средства за ефективно управление на общуването с пациента/клиента, като субект в учебния процес на висшето медицинско училище.

○ Кой изработва учебните цели?

Специфични учебни цели

- Специфичните учебни цели представляват професионалните компетентности, които обучаваните следва да усвоят в края на една учебна форма

Отношения на СУЦ

Отношения на СУЦ

СУЦ – елементи

- Дейност
- Съдържание
- Условие
- Критерий

**Професионална
компетентност**

Задача: Определете елементите на следната СУЦ

- Да направи венозна инжекция на двама възрастни пациенти с не повече от 2 убождания, без да причини хематом.
- Дейност -
- Съдържание -
- Условие -
- Критерий –

Задача: Определете елементите на следната СУЦ

- Дейност – да направи
- Съдържание – венозна инжекция
- Условие – на двама възрастни пациенти, с не повече от две убождания
- Критерий – без да причини хематом

Видове критерии - примери

- За време – за 5 мин.
- С абсолютна стойност – посочени 10 верни препарата от 12 възможни
- С релативна стойност - %
- С позволено отклонение – мин. 3 грешки, +- 5 удари
- С точност на изпълнението – без грешка, без пропуск, без справка, точно

Задача: Кои елементи липсват
на представените цели?
Предложете!

- 1. Да измерват температура
- 2. Да знаят кръвните групи

СУЦ – качества

- Релевантность;
- Логичность;
- Точность;
- Реалистичность;
- Измеримость;
- Наблюдаемость.

Таксономични нива

- Таксономия – йерархична система на нивата, свързани с умствените процеси, манипулативните дейности и цялостното професионално поведение на личността

Защо е необходимо да се познават таксономичните нива?

○ За да се осигури балансираност в овладяването на професионалните компетенци!

Таксономични нива

Познавателна област (ПО)	Сензорно-моторна област (СМО)	Емоционално-възпитателна област (ЕВО)
Припомняне	Имитация	Възприемане
Интерпретация	Контрол	Реагиране
Решаване на проблем	Автоматизъм	Вътрешна организация (интериоризация)

Задача: Определете таксономичните нива на целите!

В края на учебно-практическото занятие студентите да са в състояние да:

1. Да дадат определение на процеса Д според лекционния материал без грешка
2. Да разпознават типовете дишане според лекционния материал с максимум 1 грешка
3. Да определят качествата на Д (тип, честота, ритъм, дълбочина) на колега без грешка.
4. Да определят видовете патологично Д по лекционен материал
5. Да изследват и регистрират качествата и типа на Д на колега с +, - 1 отклонение

1. Да дадат определение на процеса Д според лекционния материал без грешка

ПО, 1 ниво

2. Да разпознават типовете дишане според лекционния материал с максимум 1 грешка

ПО, 1 ниво

3. Да определят качествата на Д (тип, честота, ритъм, дълбочина) на колега без грешка

СМО, 2 ниво

4. Да определят видовете патологично Д по лекционен материал

ПО, 1 ниво

5. Да изследват и регистрират качествата и типа на Д на колега с +, - 1 отклонение

СМО, 2 ниво

Методически изисквания при формулиране на СУЦ

1. Да са точни и конкретни, релевантни на висшестоящите
2. Задължително отговарят на определените качества
3. Задължително съдържат четирите елементи
4. Да не се използват глаголите „знам“ и „мога“;
5. По възможност глаголите да са точни, действени;
6. Да няма излишни думи в целта
7. Да има само един критерий

Методически изисквания при формулиране на СУЦ

8. Да са логически подредени – от познавателна, манипулативна и емоционано-възпитателна област

9. Няма изисквания за минимален и максимален брой цели

10. Няма изисквания за съотношението между целите от различните нива и области, но да има баланс

Целите на се самоцел – те подпомагат предварителната подготовка и на преподавателя и на студентите!

Препоръчителна литература

- Митова, М. Методика на практическото обучение на специалистите по здравни грижи, 2008

- Следва продължение.....
- Приятна почивка